

Predlozi za izmene i dopune Zakona o zabrani diskriminacije

**MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA
I DRUŠTVENI DIJALOG
Posebna radna grupa
za izradu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije**

U Beogradu, 24. februara 2021. godine

Udruženje A 11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava predlaže sledeće dopune teksta koji je 22. februara 2021. godine predstavljen članovima i članicama Posebne radne grupe za izradu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije.

Posle člana 12. Zakona o zabrani diskriminacije, dodaje se član 12a koji glasi:

„Segregacija

Član 12a:

Diskriminacijom u smislu člana 5 ovog Zakona smatra se i segregacija.

Segregacija je svaki akt, radnja ili propuštanje da se izvrši radnja, kojima se vrši sistemsko razdvajanje ili razlikovanje lica ili grupe lica, naročito u ostvarivanju prava na obrazovanje i vaspitanje i u ostvarivanju prava na stanovanje na osnovu ličnog svojstva, odnosno ako se obrazuju zasebna odeljenja, grupe ili naselja iz razloga koji nisu u skladu sa zakonom.“

Obrazloženje:

Članom 12a uvodi se opšta definicija segregacije u pravni sistem Republike Srbije tako što se definiše njen pojam i propisuju oblici segregacije koji su najzastupljeniji – segregacija u oblasti vaspitanja i obrazovanja i segregacija u oblasti stanovanja. Uvođenjem ove definicije Republika Srbija *unapređuje svoj pravni sistem* na taj način što prepoznaje segregaciju kao poseban oblik diskriminacije i preduzima mere radi njene prevencije, zabrane i iskorenjivanja, u skladu sa članom 3. Međunarodne

konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije.¹ Smatramo da je uvođenje definicije segregacije u Zakon o zabrani diskriminacije, odnosno izmene i dopune ovog Zakona značajno radi prevencije i iskorenjivanja ove pojave do koje dolazi i u Republici Srbiji, posebno u oblasti obrazovanja romske dece i stanovanja Roma i Romkinja. Posebno ističemo da su predloženim određenjem pojma segregacije obuhvaćene kako situacije u kojima do segregacije dolazi usled odluka ili javnih politika organa javne vlasti, tako i situacije u kojima do segregacije dolazi i bez inicijative ili učešća organa javne vlasti. Ovakvo određenje u skladu je i sa Opštom preporukom XIX Komiteta Ujedinjenih nacija za ukidanje svih oblika rasne diskriminacije, koja je usvojena 1995. godine.²

Istovremeno, uvođenjem ove definicije u Zakon o zabrani diskriminacije, Republika Srbija na normativnom planu prilagođava se i stavovima Komiteta Ujedinjenih nacija za ukidanje svih oblika rasne diskriminacije koji se odnose na diskriminaciju Roma. U Opštoj preporuci XXVII³ ističe se, između ostalog da države treba da „spreče i izbegnu u najvećoj mogućoj meri segregaciju romskih učenika“⁴, kao i da „razvijaju i sprovode javne politike i projekte koji su usmereni ka sprečavanju segregaciji romskih zajednica u stanovanju“.⁵

Posle člana 27. Zakona o zabrani diskriminacije, dodaje se član 27a koji glasi:

„Diskriminacija u oblasti stanovanja

Član 27a:

Diskriminacija u oblasti stanovanja postoji ako se na osnovu ličnog svojstva lica ili grupe lica uskraćuje ili otežava pristup programima stambene podrške, odbije ostvarivanje prava iz oblasti stanovanja, za omogućavanje pristupa programima stambene podrške traži ispunjenje uslova koji se ne traže od drugih lica ili grupe lica, odnosno ako se u pristupu programima stambene podrške neopravdano omogući prvenstvo drugom licu ili grupi lica.

Diskriminacija u oblasti stanovanja postoji i kada pravno ili fizičko lice na osnovu stvarnog, odnosno pretpostavljenog ličnog svojstva odbije zaključenje ugovora o zakupu, odnosno korišćenju stambene jedinice.“

¹ „Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori i drugi sporazumi“, br. 6/67 od 30. jula 1967. godine.

² UN dokument: A/50/18.

³ Usvojena na pedeset petoj sednici Komiteta, 16. avgusta 2000. godine.

⁴ Paragraf 18.

⁵ Paragraf 30.

Obrazloženje:

Uvođenjem člana 27a u Zakon o zabrani diskriminacije, posebni oblici diskriminacije dopunjavaju se odredbama koje se odnose na diskriminaciju u oblasti stanovanja. Time se katalog prava u kojima se kao poseban oblik diskriminacije navodi diskriminacija u određenoj oblasti upotpunjava na taj način da obuhvata sva ekonomska i socijalna prava – pravo na rad i prava iz radnog odnosa, pravo na obrazovanje, prava u oblasti zdravstvene zaštite, a posredno, kroz odredbu iz člana 15 Zakona o zabrani diskriminacije i prava u sistemu socijalne zaštite. Uvođenje odredbe kojom se eksplicitno propisuje diskriminacija u oblasti stanovanja, posebno u delu koji se odnosi na uskraćivanje ili otežavanje pristupa programima stambene podrške uspostavlja se bolja pravna zaštita korisnika različitih programa stambene podrške koji usled svojih ličnih svojstava i činjenice da ne postoji minimum zakonskih uslova koje ovi programi moraju da ispune, mogu biti podvrgnuti diskriminaciji.

U drugom stavu propisano je eksplicitno da se pod diskriminacijom u oblasti stanovanja podrazumeva i situacija kada pravno ili fizičko lice na osnovu ličnog svojstva ili pretpostavljenog ličnog svojstva lica odbije da zaključi ugovor o zakupu ili korišćenju stambene jedinice. Iako na prvi pogled deluje kao da se radi o bespotrebnom ponavljanju odredbe iz člana 17 Zakona o zabrani diskriminacije, kojim je propisano da diskriminacija *u pružanju javnih usluga* postoji onda kada pravno ili fizičko lice *u okviru svoje delatnosti*, odnosno zanimanja, na osnovu ličnog svojstva lica ili grupe lica, za pružanje usluge traži ispunjenje uslova koji se ne traže od drugih lica ili grupe lica, odnosno ako u pružanju usluga neopravdano omogući prvenstvo drugom licu ili grupi lica, odredbom člana 27a pravne situacije u kojima se može izvršiti diskriminacija se proširuju. Tako se ovde propisuje da je diskriminacija moguća ne samo u pružanju javnih usluga, već i u privatnoj sferi, u procesu zaključivanja ugovora o zakupu ili korišćenju stambenih jedinica, kao i da je do diskriminacije u ovoj oblasti moguće da dođe i kada je to učinjeno u privatnoj sferi, a ne samo u okviru delatnosti fizičkog lica. I zaista, dosadašnja praksa je pokazala da se diskriminacija na tržištu nekretnina najčešće vrši prostim odbijanjem zaključenja ugovora o zakupu sa zakupcem, koje nije posebno obrazloženo, ali je zasnovano na ličnim svojstvima zakupca, bilo da se radi o osobi koja je ili za koju se pretpostavlja da je drugačije seksualne orijentacije, da je lice romske ili neke druge nacionalne pripadnosti, da ima decu ili da planira da ima decu, i slično.

Na kraju, imajući u vidu da krovni zakon, Zakon o stanovanju i održavanju zgrada nema posebnu odredbu kojom se propisuje načelo jednakosti u ostvarivanju prava koja su regulisana zakonskom materijom, smatramo da će uvođenjem člana 27a u Zakon o zabrani diskriminacije pravni sistem biti unapređen u cilju pružanja jednakih mogućnosti za ostvarivanje prava na adekvatno stanovanje u Republici Srbiji.

Član 10 Nacrta izmeniti tako da glasi:

“Član 36. stav 2. menja se i glasi:

Poverenik ne postupa po pritužbi:

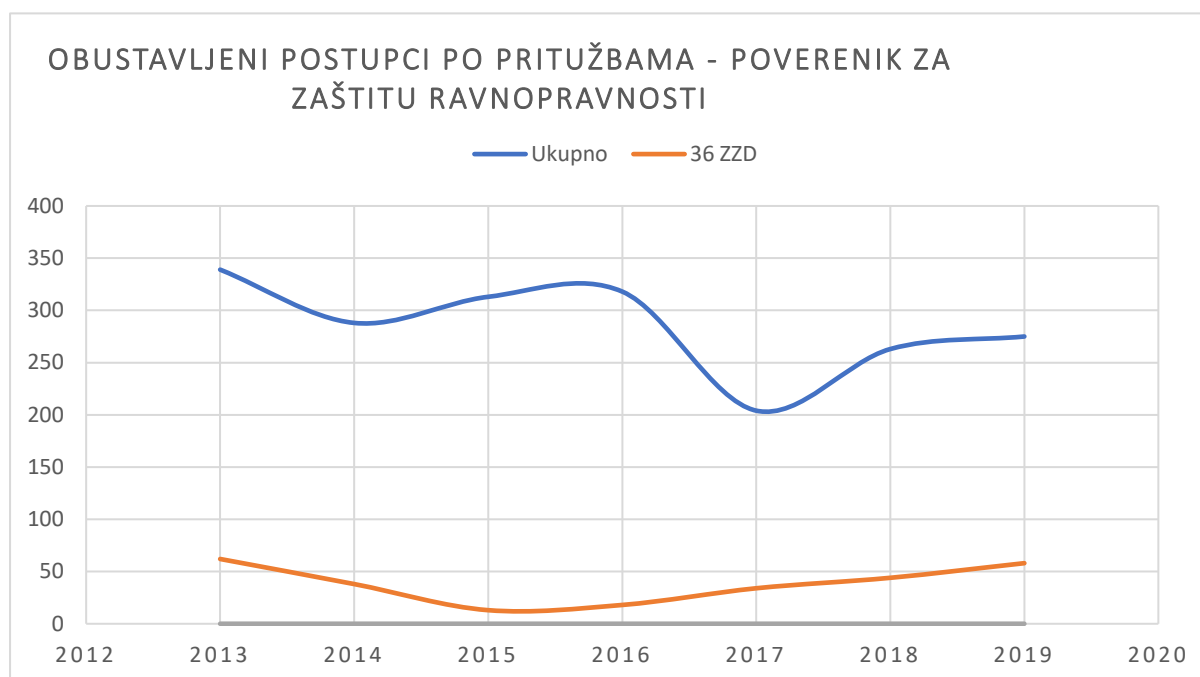
- 1) ako utvrdi da nije nadležan;
- 2) ako se u postupku po pritužbi podnosilac saglasi da je stanje povrede prava uklonjeno nakon javnog upozorenja koje je Poverenik uputio licu protiv koga je pritužba podneta;
- 3) ako je postupak pred **parničnim ili krivičnim** sudom po istoj stvari pokrenut ili pravosnažno okončan;
- 4) u slučaju smrti podnosioca pritužbe ili brisanja iz registra ako je u pitanju pravno lice;
- 5) ako je očigledno da nema povrede prava na koju podnosilac ukazuje;
- 6) ako je u istoj stvari već postupao u skladu sa članom 33. ovog zakona, a nisu podneti novi dokazi;
- 7) ako se utvrdi da je zbog protoka vremena nemoguće postići svrhu postupanja;
- 8) ako je postupak postizanja sporazuma uspešno okončan;
- 9) ako je podnosilac pritužbe odustao od pritužbe;
- 10) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Poverenik obaveštava podnosioca pritužbe o okolnostima iz tač. 1)–3) i 5)–10), kao i lice protiv koga je pritužba podneta o okolnostima iz tač. 2)–10).

Obrazloženje:

Dopunom odredbe člana 36. stav 2 kojom se propisuje da Poverenik za zaštitu ravnopravnosti ne postupa po pritužbi onda kada je postupak *pred parničnim ili krivičnim sudom* po istoj stvari pokrenut ili pravosnažno okončan, dodatno se precizira zakonska norma koja je u prethodnom zakonskom tekstu bila izvor nedoumice i izazivala zabune u praksi.

Tako se, analizom godišnjih izveštaja Poverenika za zaštitu ravnopravnosti u delu koji se odnosi na obustavljene postupke po pritužbama, ističe da broj postupaka po pritužbama koji je obustavljen u skladu sa odredbom člana 36. Zakona o zabrani diskriminacije raste bez obzira na ukupan broj pritužbi koje ovaj organ dobija na godišnjem nivou.

Novija praksa Poverenika za zaštitu ravnopravnosti pokazala je da se u razloge za obustavljanje postupaka po pritužbama uzima i činjenica da je Ustavnom sudu Srbije podneta inicijativa za ocenu ustavnosti, pa čak i da je Ustavni sud odbacio inicijative za ocenu ustavnosti.⁶

Postupak koji se vodi na osnovu čl. 168. stav 2 Ustava Republike Srbije ne bi trebalo tumačiti kao sudski postupak u smislu čl. 36. stav 1 Zakona o zabrani diskriminacije koji predviđa da Poverenik postupa po pritužbi ukoliko postupak pred sudom po istoj stvari nije već pokrenut ili pravosnažno okončan. Štaviše, to nije ni sudski postupak. Usled toga, kao i činjenice da je prema dosadašnjoj praksi Poverenika za zaštitu ravnopravnosti bilo nedoumica u tom pogledu, dalje navodimo razloge zbog kojih je potrebno dodatno precizirati odredbu člana 36. stav 2 Zakona o zabrani diskriminacije ubacivanjem reči „parničnim ili krivičnim“ u članu 36 stav 2, tačka 3 Zakona o zabrani diskriminacije.

Osvrnemo li se na obrazloženje Predloga Zakona o zabrani diskriminacije, ne možemo pronaći utemeljenje za tumačenje prema kom se preprekom za vođenje postupka pred Poverenikom smatra *podnošenje* inicijative za ocenu ustavnosti. U pogledu ovog pitanja, predlagač zakona se u njegovom obrazloženju nije izjašnjavao eksplicitno. Time se može zaključiti samo to da se preprekom za postupanje Poverenika za zaštitu ravnopravnosti iz čl. 36. stav 1 može smatrati samo vođenje sudskog postupka po istoj pravnoj stvari, u skladu sa odredbama iz Glave VI Zakona o zabrani diskriminacije ili krivičnih postupaka koji se vode (gde je doneta naredba o istrazi, optužni akt ili predlog, kojima se pokreće krivični postupak).

Nadalje, ističemo da se i u ustavnosudskoj teoriji kontrola ustavnosti znatno razlikuje od uobičajene sudske funkcije primene prava⁷ i predstavlja svojevrstni kvaziveto sudske vlasti prema zakonodavnoj: funkcijom kontrole ustavnosti zakona, sudska vlast dobija prema zakonodavnoj neku vrstu veta.⁸ Dakle, radi se o normativnoj kontroli opštih pravnih akata.

⁶ Dopisi Poverenika za zaštitu ravnopravnosti br. 07-00-425/2020-02 od 4. decembra 2020. godine i 611/2020 od 28. aprila 2020. godine.

⁷ R. Marković, Ustavno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Petnaesto izdanje, 2011, str. 540.

⁸ Isto, str. 533.

Normativna kontrola obuhvata kontrolu ustavnosti prava – kontrolu ustavnosti zakona i svih drugih opštih pravnih akata u pravnom poretku Republike Srbije, a potom i kontrolu zakonitosti svih opštih akata nižih od zakona.⁹ Ta funkcija Suda je *diferentia specifica* ustavnog sudstva u odnosu na druge sudove.¹⁰ Kad vrši tu funkciju Ustavni sud nije sud koji sudi pravnim i fizičkim licima,¹¹ nego se izjašnjava o ustavnosti zakona i drugih opštih pravnih akata. Vršeći naknadnu normativnu kontrolu Ustavni sud otklanja povrede Ustava tako što iz pravnog poretka Republike Srbije „eliminiše“ neustavne zakone i druge opšte akte, tj. propise koji nisu saglasni s Ustavom (čineći to kao tzv. negativni zakonodavac).¹²

Kada ovako postupa, „Sud to čini upravo ostvarivanjem normativne kontrole, koju zbog složenosti odnosa koji su uspostavljeni u pravnom poretku Republike Srbije vrši kroz različite oblike i postupke za rešavanje tzv. apstraktnih ustavnih sporova“.¹³ U ovim ustavnim sporovima, stranke su ustavotvorac i zakonodavac, a pravna lica mogu samo Ustavnom sudu podneti inicijativu za ocenu postupka ustavnosti osporenog opšteg pravnog akta.

U teoriji je opšte prihvaćeno da „[U]stavni sud ne pripada ni sudskoj ni zakonodavnoj vlasti, odnosno da se i jedna i druga vlast prelamaju u njemu u jednakoj srazmeri.“¹⁴ Samim tim što Ustavni sud ne pripada ni sudskoj ni zakonodavnoj vlasti, podnošenje inicijative za ocenu ustavnosti ne bi trebalo smatrati sudskim postupkom u smislu čl. 36. stav 1 Zakona o zabrani diskriminacije. Nadalje, u teoriji se ističe, „za redovne sudove, i time za sudske sporove, karakterističan [je] spor između stranaka“, a da su „za ustavne sudove, i time za ustavne sporove, bitni opšti akt koji se osporava i odnos tog akta prema normama ustava ili zakona“.¹⁵

Osim što normativna kontrola akata ne bi trebalo da bude prepreka za vođenje postupka pred Poverenikom za zaštitu ravnopravnosti, u skladu sa čl. 36. stav 1 Zakona o zabrani diskriminacije, na ovom mestu ukazujemo i na dodatne argumente zbog kojih samo *podnošenje inicijative* za ocenu gorenavedene Uredbe nikako ne može da bude prepreka za postupanje Poverenika. Naime, kao što je propisano i Zakonom o Ustavnom sudu, postupak za ocenu ustavnosti opšteg akta pokreće se *predlogom ovlašćenog predlagača* ili *rešenjem o pokretanju postupka*. Okolnost da je samo podneta *inicijativa* za ocenu ustavnosti ni na koji način ne obavezuje Ustavni sud da mora i pokrenuti postupak ocene ustavnosti osporavanog akta. Štaviše, prema odredabama koje uređuju rad Ustavnog suda u postupcima normativne kontrole akata je propisano da Ustavni sud *može po sopstvenoj* inicijativi doneti odluku o pokretanju postupka za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti na obrazloženi predlog predsednika, radnog tela ili sudije Suda (čl. 50 stav 2 Zakona o Ustavnom sudu, čl. 69 stav 2 Poslovnika o radu Ustavnog suda).

Štaviše, u slučaju kada Poverenik za zaštitu ravnopravnosti odbaci pritužbu, a naknadno Ustavni sud odbaci i inicijativu za ocenu ustavnosti ili pokrene pa obustavi postupak, sva lica koja imaju neposredni pravni interes da se utvrdi diskriminatorno postupanje do kog dolazi primenom akata i vršenjem radnji na osnovu osporenog opšteg pravnog akta, ostaju gorepomenutim pravnim tumačenjem bez

⁹ B. Nenadić, Ustavni sud Republike Srbije u svetlu Ustava iz 2006. godine, *Revus*, 11/2009.

¹⁰ Isto.

¹¹ Isto.

¹² Isto,

¹³ Isto.

¹⁴ V. Čok, *Vrste i dejstvo odluka ustavnih sudova*, Institut za uporedno pravo, Beograd 1972, 39.

¹⁵ R. Marković, *Pokretanje ustavnog spora o ustavnosti normativnih akata*, Beograd 1973, str. 15. Citirano prema: M.

Andrun, *Ustavni sud kao indikator pravne kontrole politike, Pravni ili politički organ?*, *Žurnal za kriminalistiku i pravo*, 2018.

možnosti delotvorne i pristupačne pravne zaštite. Jednostavno, sva ova lica time gube i mogućnost da se obrate bilo kom nadležnom *nesudskom* organu radi utvrđivanja da je došlo do diskriminacije. Imajući u vidu da su lica koja imaju neposredni pravni interes da se utvrdi da su diskriminirana često posebno ranjiva, smatramo da je nesudsko utvrđivanje diskriminacije u postupku pred Poverenikom za zaštitu ravnopravnosti najdelotvornije pravno sredstvo u ovoj situaciji, te da je od ovih lica iluzorno očekivati da će pokretati sudske postupke radi utvrđivanja diskriminacije, a na drugoj strani, ne postoji pravno utemeljeni razlog za nepostupanje Poverenika.

U členu 33 Zakona o zabrani diskriminacije dodati stavove 2 i 3 koji glase:

„Vlada, odnosno drugi organ vlasti i organizacije su obavezni da razmotre inicijativu za promenu propisa koju je podneo Poverenik i obaveštenje o tome dostave Povereniku u roku od 60 dana od dana podnošenja inicijative”.

„Vlada i Skupština su dužne da Povereniku blagovremeno dostave predloge propisa koji se tiču zabrane diskriminacije”.

Obrazloženje:

Praksa pokazuje da je potrebno uvođenje konkretnih obaveza organa vlasti koje bi odgovarale ovlašćenjima Poverenika u vezi sa iniciranjem usvajanja ili izmene propisa od značaja za zaštitu od diskriminacije. Neophodno je predvideti obavezu da se o podnetoj inicijativi zauzme stav, odnosno da se o inicijativi Poverenika odluči i da ga/je o toj odluci obavesti. Ukoliko je inicijativa odbijena, obaveštenje treba da sadrži i obrazloženje. Kako se u praksi dešavalo da Povereniku ne budu dostavljeni na davanje mišljenja čak ni predlozi propisa čije izmene je inicirao sam Poverenik i koji su od značaja za sprovođenje i unapređenje zaštite od diskriminacije ili ostvarivanje prava ugroženih grupa,¹⁶ potrebno je predvideti obavezu ovlašćenih predlagača da Povereniku blagovremeno dostave predloge propisa kojima se uređuju pitanja od značaja za ostvarivanje prava na jednakost. Ovo bi moglo da spreči usvajanje propisa koji su u suprotnosti sa zabranom diskriminacije i standardima ljudskih prava.

Posle člana 33 Zakona o zabrani diskriminacije, dodaje se član 33a:

„Procena uticaja propisa ili politike na poštovanje načela jednakosti

Član 33a

¹⁶ Videte na primer: Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, Redovan godišnji izveštaj za 2016. godinu, strana 26.

Organ javne vlasti prilikom pripreme novog propisa ili javne politike od značaja za ostvarivanje prava socioekonomski ugroženih lica ili grupa lica donosi procenu uticaja propisa ili politike u kojoj procenjuje njihovu usaglašenost sa načelom jednakosti.

Procena uticaja naročito sadrži:

1) sveobuhvatan opis stanja u oblasti koja je predmet regulisanja sa posebnim osvrtom na socioekonomski ugrožena lica i grupe lica;

2) procenu neophodnosti i srazmernosti nameravanih izmena propisa sa aspekta poštovanja načela jednakosti i prava socioekonomski najugroženijih lica i grupa lica;

3) procenu rizika za prava, obaveze i na zakonu zasnovane interese lica i grupa lica iz stava 1 ovog člana.“

Obrazloženje:

Procena uticaja propisa ili javne politike na poštovanje načela jednakosti za socioekonomski najugroženija lica ili grupe lica novi je pravni institut u Zakonu o zabrani diskriminacije koji odgovara na do sada dobro dokumentovanu praksu takozvanih „sektorskih zakona“ koji sadrže odredbe koje socio-ekonomski ugrožena lica stavljaju u neravnomernan položaj u odnosu na druge građane. Ovom procenom jača se i ovlašćenje Poverenika za zaštitu ravnopravnosti iz člana 33, stav 1, tačka 7 Zakona kojom je propisano da Poverenik, između ostalog i „7. prati sprovođenje zakona i drugih propisa, inicira donošenje ili izmenu propisa radi sprovođenja i unapređivanja zaštite od diskriminacije i daje mišljenje o odredbama nacrtu zakona i drugih propisa koji se tiču zabrane diskriminacije“.

U tom smislu, i istraživanja o ulozi i položaju Poverenika za zaštitu ravnopravnosti potvrđuju isti stav. Tako se ističe da je „u pogledu predlaganja zakona i drugih propisa iz njihove nadležnosti, utisak [...] da je neophodno dalje jačanje nadležnosti Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, kao i bolja komunikacija sa drugim organima koji su ovlašćeni za usvajanje propisa“.¹⁷ Ovo je tokom pomenutog istraživanja istaknuto i u razgovoru sa predstavnicom stručne službe Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, koja navodi da se u praksi događalo da ovaj organ dostavi svoje predloge ili mišljenja, a oni ne budu uvaženi.¹⁸ Poslednji takav slučaj desio se prilikom usvajanja Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom¹⁹, koje je praćeno protestima i podnošenjem nekoliko inicijativa za ocenu ustavnosti pojedinih odredbi ovog zakona. Zbog neprihvatanja predloga koje je u vršenju svojih ovlašćenja dao Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, nakon usvajanja zakona podnet je predlog za ocenu ustavnosti pojedinih odredaba ovog Zakona, a Ustavni sud je u decembru 2020. godine i utvrdio neustavnost osporenih odredaba.

Uvođenje obaveze procene uticaja će pomoći organima javne vlasti da prilikom donošenja propisa posebno uzmu u obzir uticaj koji će propis ili javna politika imati po najugroženije građane i građane. Istovremeno, uvođenje ove obaveze sprečiće ili smanjiti broj situacija u kojima su efekti propisa u različitim oblastima od značaja za ostvarivanje prava, obaveza i na zakonu zasnovanih interesa građana takvi da u nepovoljniju situaciju stavljaju one koji su već najugroženiji. Takođe, ova obaveza uticaće na smanjenje nejednakosti u različitim oblastima društvenog života i na operacionalizaciju načela jednakosti koje je proklamovano u članu 5. Zakona o zabrani diskriminacije.

¹⁷ Uloga i položaj Zaštitnika građana i Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, Radni izveštaj, M. Trifković, D. Čurčić, M.

Vasiljević, str. 23, dostupno na: <https://crta.rs/uloga-i-položaj-zastitnika-gradjana-i-poverenika-za-zastitu-ravnopravnosti/>

¹⁸ Isto.

¹⁹ „Službeni glasnik RS“, br. 113/2017 i 50/2018.

Procena uticaja propisa na socio-ekonomski ugrožena lica ili grupe lica zasnovana je na uporedno-pravnim praksama, posebno na Odeljku I Zakona o ravnopravnosti Ujedinjenog kraljevstva, kojim je propisana slična odredba. Istovremeno, obaveza izrade procene u osnovi je slična obavezama koje rukovaoci podataka imaju u pogledu procene uticaja obrade podataka na zaštitu podataka o ličnosti iz člana 54. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kao i sa obavezama iz člana 41. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije, u delu koji se odnosi na dužnost organa državne uprave da prilikom izrade propisa sprovode ex-ante analizu efekata, uz shodnu primenu člana 31. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije.